

ning af Frimurare-ordens hus afsedda belopp icke behöfva nu anvisas. På grund häraf hemställer Utskottet,

att Riksdagen må Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning på det sätt bifalla, att till inköp för statens räkning af Frimurare-ordens hus å Riddarholmen anvisas ett belopp af 325,000 kronor, att såsom extra anslag år 1876 utgå.

Stockholm den 20 April 1875.

På Stats-Utskottets vägnar:

ARVID FR:SON POSSE.

Herr C. Ekman har begärt att få antecknadt, att han icke deltagit i behandlingen af förestående ärenden.

N:o 66.

Ank. till Riksd. Kansli den 20 April 1875, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition angående beräkningsgrunden för det af trafikmedlen utgående bidraget till statens jernvägstrafiks pensionsinrättning.

(2:dra U. A)

Uti en den 23 Februari 1872 aflåten nådig proposition föreslog Kongl. Maj:t Riksdagen, att af trafikmedlen måtte årligen, räknadt från och med berörda år, såsom statsbidrag till en pensionsinrättning för tjänstepersonalen vid statens jernvägstrafik afsättas ett belopp, som motsvarade

en och en half procent af skilnaden mellan statens jernvägstrafiks samtliga inkomster å ena sidan och utgifter för drift och underhåll å den andra, och hvilket belopp skulle nämnda inrättning tillgodogöras i öfverensstämmelse med de föreskrifter, som af Kongl. Maj:t i nådigt reglemente för samma inrättning kunde varda fastställda; dock att, när berörda skilnad första gången uppginge till fem procent af den sammanräknade summa, som anläggningen af de trafikerade stambanorna enligt Styrelsens för statens jernvägsbyggnader bokslut kostat, den till förmån för pensionsinrättningen utgående årliga procent skulle ånyo bestännas efter hvad på grund af då verkställda sannolikhetsberäkningar angående pensionsinrättningens ekonomiska framtid och öfriga på denna fråga inverkan omständigheter kunde finnas skäligt.

Det sålunda äskade bidraget till pensionering af tjenstepersonalen vid statens jernvägstrafik och till enke- och pupillkassa för nämnda personals efterlemnade enkor och barn blef, jemlikt underdånig skrifvelse den 10 Maj 1872, af Riksdagen beviljad.

Uti en den 22 sistlidne Januari till Riksdagen aflåten nådig proposition (N:o 12) har Kongl. Maj:t nu meddelat, hurusom direktionen för ifrågavarande pensionsinrättning uti ett den 9 i samma månad till Kongl. Maj:t inkommet underdånigt memorial dels anmält, att, emot hvad efter föregående erfarenhet om jernvägstrafikens utveckling kunnat förväntas, skilnaden mellan statens jernvägstrafiks inkomster samt drift- och underhållskostnader redan för år 1873 uppgått till 5,26 procent af anläggningskostnaden, sådan denna kunnat beräknas på grund af Styrelsens öfver statens jernvägsbyggnader senaste bokslut och öfriga omständigheter, för hvilka Styrelsens för statens jernvägstrafik årsberättelse för år 1873 närmare redogjorde, samt att således tiden inträdt för ett förnyadt bestämmande af den grund, hvarefter bidraget från trafikmedlen finge till pensionsinrättningen utgå, dels ock af anförda skäl hemställt, att bidraget af trafikmedel till statens jernvägstrafiks pensionsinrättning måtte fortfarande och tills vidare få utgå med en och en half procent af skilnaden mellan statens jernvägstrafiks samtliga inkomster å ena samt utgifter för drift och underhåll å andra sidan, utan hinder deraf att berörda skilnad uppgått till fem procent af de trafikerade banornas anläggningskostnad; och har, efter vederbörandes hörande, Kongl. Maj:t vid betraktande deraf

att, fastän skilnaden mellan statens jernvägstrafiks samtliga inkomster å ena sidan och utgifter för drift och underhåll å den andra för år 1873 icke obetydligt öfverstigit fem procent af den sammanräknade summa,

som anläggningen af de trafikerade banorna enligt Styrelsens öfver statens jernvägsbyggnader bokslut kostat, det till en och en half procent af berörde skilnad bestända bidrag till statens jernvägstrafiks pensionsinrättning, utgörande 82,851 kronor 32 öre, likväl icke i någon afsevärd mån öfverstigit det belopp, 82,213 kronor, som, enligt den af direktionen åstadkomma utredning erfordrats, så vida nämnda inrättning skulle kunnat fullgöra den mot aflöningsbeloppen och ställningen för öfrigt vid 1873 års slut svarande eventuella pensionering;

att det statsbidrag, som vid slutet af September månad 1874, på grund af hvad som under de tre första kvartalen af nämnda år blifvit till pensionsinrättningen öfverlemnadt, beräknats komma inrättningen för samma år till godo, med icke mindre än 2,350 kronor understiger det belopp af 95,350 kronor, som fullgörande af de inrättningen vid 1874 års slut eventuellt åliggande förbindelser ansetts kräfva; samt

att den erfarenhet, hvilken under den korta tid pensionsinrättningen varit i verksamhet blifvit vunnen, desto mindre kan antagas hafva gifvit vid handen fasta grunder för meddelande af nya bestämmelser i frågan, som ännu icke hunnit utredas, i hvad mån skilnaden mellan statens jernvägstrafiks samtliga inkomster samt drift- och underhållskostnader för år 1874 öfver- eller understiger fem procent af kostnaden för anläggningen af de samma år trafikerade banorna;

föreslagit Riksdagen att medgifva, att bidraget från trafikmedlen till statens jernvägstrafiks pensionsinrättning måtte fortfarande och tills vidare utgå med en och en half procent af skilnaden mellan statens jernvägstrafiks samtliga inkomster å ena, samt utgifter för drift och underhåll å andra sidan, utan hinder deraf, att berörda skilnad redan ett år uppgått till fem procent af de trafikerade stambanornas anläggningskostnad; hvarjemte Kongl. Maj:t förklarar sig vilja, i händelse af bifall till denna framställning, anbefalla nämnda inrättnings direktion att, derest enahanda förhållande mellan ofta omförnälda skilnad och anläggningskostnad, som inträffat år 1873, ånyo inträder, hvarje femte år, räknadt från 1874, angående pensionsinrättningens ekonomiska ställning och öfriga på förevarande fråga inverkan omständigheter verkställa så beskaffade sannolikhetsberäkningar och derpå grundad utredning, som direktionen nu framlagt, samt dymedelst periodiskt åstadkomma erforderliga materialier för riktigt bedömande af frågan, om och när förändrade bestämmelser rörande statsbidragets storlek borde meddelas.

Då, enligt hvad den i ärendet förebragta utredning gifver vid handen, det af Kongl. Maj:t äskade bidraget till ifrågavarande pensionsinrättning tillsvidare är behöfligt, derest densamma skall kunna fullgöra de förbindelser, som enligt reglementet densamma åligga, tillstyrker Utskottet, att Riksdagen må bifalla hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende behagat föreslå.

Stockholm den 20 April 1875.

På Stats-Utskottets vägnar:

ARVID FR:SON POSSE.

Herr *C. Ekman* har begärt att få antecknadt, att han icke deltagit i behandlingen af förestående ärende.

N:o 67.

Ank. till Riksd. Kansli den 20 April 1875, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om anslag till en fackskola för praktisk arkitektur vid Teknologiska institutet.

(2:dra U. A.)

Uti en inom Riksdagens Första Kammare väckt, till Stats-Utskottets behandling remitterad motion (N:o 35) har Herr *F. F. Carlson* af anförda skäl föreslagit, att, vare sig lärotiden vid Teknologiska institutet utsträcker till fyra år eller icke, anslag måtte beviljas till upprättande vid densamma af en fackskola för praktisk arkitektur, samt att vid beviljande af anslag till Teknologiska institutet afseende måtte fästas på det viktiga förhållande, att föreståndaren i regeln äfven bör vara lärare, äfvensom på komiterades, af fackskolornas antal oberoende förslag angående institutets styrelse och organisation.

På sätt motionären jemväl påpekat, hade de för tekniska undervis-